

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 110079

(13) C2

(51) МПК

A61B 8/10 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

(21)	Номер заявки:	а 2014 10905	(56)	Перелік документів, взятих до уваги експертизою:
(22)	Дата подання заявки:	06.10.2014		UA 89577 U, 25.04.2013
(24)	Дата, з якої є чинними права на винахід:	10.11.2015		RU 2407443 C1, 27.12.2010
(41)	Публікація відомостей про заявку:	25.03.2015, Бюл.№ 6		Ульянова Н. А. Прогнозирование развития фовеошизиса на основе анализа ОКТ-сканов макулярной области сетчатки. Часть I. Элементарный механизм накопления объемного механического напряжения в сетчатке/Н. А. Ульянова, К. С. Шакун//Офтальмол. журн. - 2014. - № 4. - С. 45-50
(46)	Публікація відомостей про видачу патенту:	10.11.2015, Бюл.№ 21		Ульянова Н. А. Прогнозирование развития фовеошизиса на основе анализа ОКТ-сканов сетчатки в области макулы. Часть II. Прогнозирование роста микрополостей в сетчатке при фовеошизисе/ Н. А. Ульянова, К. С. Шакун//Офтальмол. журн. - 2014. - № 6. - С. 47-52
(72)	Винахідник(и):	Ульянова Надія Анатоліївна (UA), Шакун Костянтин Сергійович (UA)		Ульянова Н. А. Особенности тракционной макулопатии у пациентов с высокой осевой миопией по данным спектральной оптической когерентной томографии сетчатки/ Н. А. Ульянова// Oftalmologiya. Elmi-praktik jurnal. - 2014. - №2(15)
(73)	Власник(и):	ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, провулок Валіховський, 2, м. Одеса, 65082 (UA)		Стебнев В.С. Об особенностях миопического фовеошизиса по данным оптической когерентной томографии (аннотация)/В.С. Стебнев, В.М.Малов, Стебнев С.Д. и др.// Катарактальная и рефракционная хирургия. - 2013. - N 3. - С.40-42.
				Литвинчук Л.М. Частота ретинальных осложнений при миопії високого ступеня/ Л.М. Литвинчук, А.М. Сергієнко, Г. Ріхард, Л.П. Тутченко // Український медичний альманах. - 2012. - Т. 15, №5. - С. 109-110.

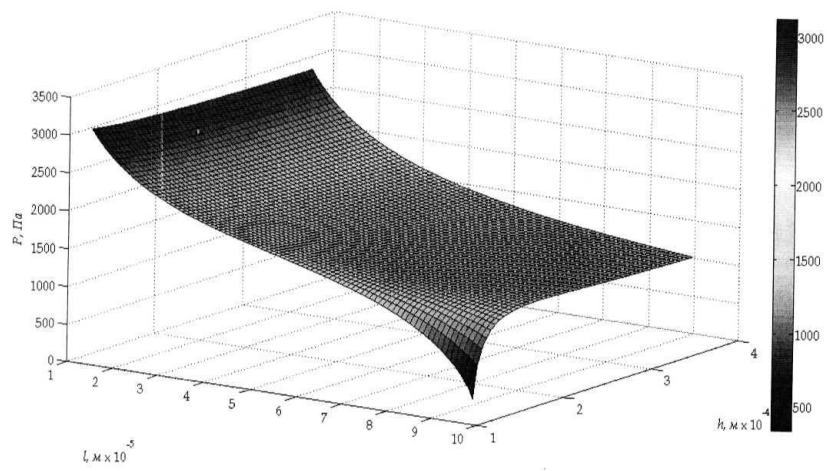
(54) СПОСІБ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ ФОВЕОШИЗИСУ ЗА УМОВ ВИСОКОЇ ОСЬОВОЇ МІОПІЇ

(57) Реферат:

Винахід належить до медицини, а саме офтальмології, і може бути використаний для діагностики ускладнень високої осьової міопії, а саме оцінки прогресування фовеошизису, якому притаманний безсимптомний перебіг на початкових стадіях.

В основу винаходу поставлено задачу вдосконалення методу прогнозування перебігу фовеошизису за умов високої осьової міопії шляхом визначення надкритичного стану мікропорожнин в сітківці, який ґрунтується на методі балансу енергій, що дозволить з високим ступенем точності, об'єктивно і своєчасно прогнозувати перебіг фовеошизису.

UA 110079 C2

Винахід належить до медицини, а саме офтальмології, і може бути використаний для діагностики ускладнень високої осьової міопії, а саме оцінки прогресування фовеошизису, якому притаманний безсимптомний перебіг на початкових стадіях.

Найбільш близьким до запропонованого технічного рішення є спосіб визначення морфометричних параметрів сітківки за фізіологічних і патологічних умов шляхом проведення спектральної оптичної когерентної томографії, і вимірювання на отриманих сканограмах кутових характеристик взаєморозташування шарів сітківки [1].

Однак вказана розробка, незважаючи на її переваги, а саме можливість отримання об'єктивної оцінки архітекτονіки макулярної області сітківки, не враховує для визначення ризику прогресування фовеошизису за умов високої осьової міопії біофізичних властивостей сітківки та оточуючих тканин.

В основу винаходу поставлено задачу вдосконалення методу прогнозування перебігу фовеошизису за умов високої осьової міопії шляхом визначення надкритичного стану мікропорожнин в сітківці, який ґрунтується на методі балансу енергій, що дозволить з високим ступенем точності, об'єктивно і своєчасно прогнозувати перебіг фовеошизису.

Поставлена задача вирішується тим, що, згідно з винаходом, на отриманих сканограмах сітківки вимірюють півосі мікропорожнини найбільшого розміру, товщину сітківки у місці розташування мікропорожнини, а також внутрішньоочний тиск, після чого знаходять положення точки відображення у просторі $P(\ell, h)$ відносно

поверхні значень критичного внутрішньоочного тиску $P_c(\ell, h)$, яка побудована за формулою:

$$P_c^2 = \frac{4EC_1}{\pi(1-v^2)} \frac{1-\ell/h}{\ell \left(1-\ell/h + 0,33(\ell/h)^2\right)^2},$$

де: P_c^2 - критичне значення внутрішньоочного тиску, вище якого при даних розмірах мікропорожнини починається збільшення її розмірів; v - коефіцієнт Пуассона; E - модуль Юнга сітківки; ℓ - довжина великої півосі мікропорожнини, h - товщина сітківки у місці розташування мікропорожнини; C_1 - питома енергія пластичного руйнування, і у разі, якщо точка відображення знаходиться вище поверхні значень критичного внутрішньоочного тиску, констатують надкритичний стан мікропорожнини, незворотність фовеошизису і його прогресування, а у разі, коли точка розташована під поверхнею, прогнозують відсутність прогресування фовеошизису.

Спосіб здійснюється наступним чином.

За допомогою математичних методів дослідження розроблено формулу, що описує поверхню розділу, яка відокремлює стан сітківки з докритичними та надкритичними значеннями мікропорожнин. Формулу розроблено на підставі методу балансу енергій, який описує механізми руйнування композитних матеріалів. На підставі даної формули створено таблицю значень критичного внутрішньоочного тиску для даних лінійних розмірів мікропорожнини сітківки ℓ та її товщини h для прогресування фовеошизису (таблиця) і її графічне відображення (фіг. 1).

Вивчення морфологічних особливостей макулярної області сітківки виконували методом спектральної оптичної когерентної томографії на обладнанні "Soct Copernicus Optopol" у режимі "Asterisk scanning program" і "3D scanning program" з подальшим аналізом за стандартом "Macula analysis". На сканограмах вимірювали розміри найбільшої мікропорожнини, товщину сітківки в місці її розташування. Внутрішньоочний тиск досліджували методом Маклакова. Після визначення необхідних параметрів знаходили розташування точки відображення відносно поверхні розподілу і виявляли схильність до прогресування фовеошизису.

Для визначення критичного для прогресування фовеошизису внутрішньоочного тиску наведена також таблиця 1. В першому стовпчику таблиці наведені можливі розміри півосі (ℓ) мікропорожнин сітківки при фовеошизисі. В першому рядку таблиці наведені значення можливої товщини сітківки (h). На перерізі рядків і стовпчиків наведені числові значення критичного внутрішньоочного тиску при досягненні і перевищенні якого прогнозується прогресування фовеошизису.

Таблиця 1

Спосіб прогнозування перебігу фовеошизису за умов високої осьової міопії

$P_c, \text{Па}$	$h, \mu\cdot 10^{-6}$										
$\ell, \mu\cdot 10^{-6}$	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300
10	4983	4943	4915	4894	4877	4864	4853	4844	4836	4830	4824
14	4292	4245	4211	4186	4167	4151	4138	4127	4118	4111	4104
18	3855	3803	3765	3736	3714	3696	3682	3670	3659	3651	3643
22	3549	3492	3451	3420	3395	3376	3360	3346	3335	3325	3317
26	3320	3260	3216	3182	3156	3135	3117	3103	3090	3080	3071
30	3141	3078	3032	2996	2968	2945	2927	2911	2898	2887	2877
34	2994	2931	2883	2846	2816	2792	2773	2756	2742	2730	2720
38	2870	2808	2759	2721	2690	2665	2645	2627	2612	2600	2589
42	2763	2703	2654	2615	2584	2558	2536	2518	2503	2489	2478
46	2666	2612	2564	2524	2492	2465	2443	2424	2408	2394	2382
50	2576	2530	2484	2444	2412	2385	2362	2342	2326	2312	2299
54	2490	2455	2412	2374	2341	2313	2290	2270	2253	2239	2226
58	2404	2385	2347	2310	2278	2250	2226	2206	2189	2174	2160
62	2317	2318	2287	2253	2221	2193	2169	2149	2131	2116	2102
66	2226	2253	2231	2199	2169	2141	2118	2097	2079	2063	2049
70	2127	2188	2177	2150	2121	2094	2070	2050	2031	2015	2001
74	2018	2122	2125	2103	2076	2050	2027	2006	1988	1972	1957
78	1894	2054	2073	2058	2034	2010	1987	1966	1948	1932	1917
82	1749	1981	2022	2015	1995	1972	1950	1929	1911	1895	1880
86	1576	1902	1969	1972	1957	1936	1915	1895	1876	1860	1845

Спосіб пояснюється конкретним клінічним прикладом виконання.

Пацієнт К., 48 років, висока осьова міопія, передньо-задній розмір очного яблука 28,9 мм.

- 5 Клінічно та за даними спектральної оптичної когерентної томографії виявлено патологічні зміни сітківки у макулярній області - фовеошизис. Мікропорожнина найбільшого розміру характеризується наступними лінійними розмірами: $\ell = 26$ мкм, товщина сітківки в місці детекції мікропорожнини - $h=247$ мкм. Внутрішньоочний тиск становить 22 мм.рт.ст. (1 мм. рт. ст = 133 Па). Відповідний критичний тиск (P_c) при наведених лінійних розмірах може бути знайдений за
- 10 таблицею 1 і становить 3103 Па для найближчих значень ℓ і h . Таким чином, у розглянутому випадку розміри мікропорожнини знаходяться у докритичній області, що відповідає знаходженню точки відображення нижче поверхні $P_c(\ell, h)$ (фіг.1), що діагностує відсутність схильності до прогресування фовеошизису.

Таким чином, запропонований спосіб прогнозування перебігу фовеошизису за умов високої осьової міопії має переваги порівняно з прототипом за рахунок отримання точних значень показників стану сітківки і внутрішньоочного тиску, які дозволяють об'єктивно судити про перебіг фовеошизису, що в свою чергу дозволить своєчасно призначити адекватне лікування.

Джерела інформації:

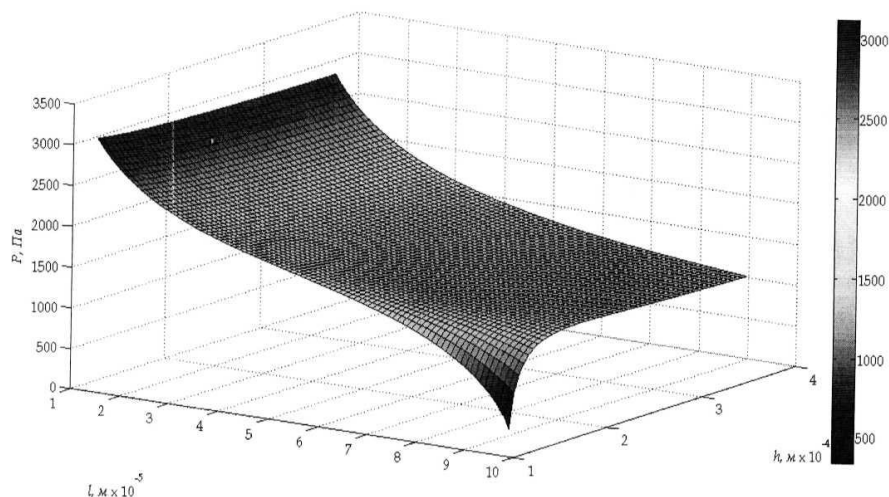
1. Пат. 89577 Україна, МПК (2014.01) А61В10/00. Спосіб визначення морфометричних параметрів сітківки за фізіологічних і патологічних умов / Ульянова Н.А.; заявник та патентовласник Одеський національний медичний університет. - № 201313841; заявл. 29.11.2013; опубл. 25.04.2014., бюл. № 8.

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

Спосіб прогнозування перебігу фовеошизису за умов високої осьової міопії шляхом проведення спектральної оптичної когерентної томографії і тонометрії, який **відрізняється** тим, що на отриманих сканограмах сітківки вимірюють півосі мікропорожнини найбільшого розміру, товщину сітківки у місці розташування мікропорожнини, а також внутрішньоочний тиск, після чого знаходять положення точки відображення у просторі $P(\ell, h)$ відносно поверхні значень критичного внутрішньоочного тиску $P_c(\ell, h)$, яка побудована за формулою:

$$P_c^2 = \frac{4EC_1}{\pi(1-\nu^2)\ell} \frac{1-\ell/h}{\left(1-\ell/h+0,33(\ell/h)^2\right)^2},$$

- 5 де: P_c^2 - критичне значення внутрішньоочного тиску, вище якого при даних розмірах мікропорожнини починається збільшення її розмірів; ν - коефіцієнт Пуассона; E - модуль Юнга сітківки; ℓ - довжина великої півосі мікропорожнини, h - товщина сітківки у місці розташування мікропорожнини; C_1 - питома енергія пластичного руйнування, і у разі, якщо точка відображення знаходиться вище поверхні значень критичного внутрішньоочного тиску, констатують надкритичний стан мікропорожнини, незворотність фовеошизису і його прогресування, а у разі, коли точка розташована під поверхнею, прогнозують відсутність прогресування фовеошизису.

Комп'ютерна верстка Л. Бурлак

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601